

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO
UŽSIENIO REIKALŲ KOMITETAS**

**PAREIŠKIMAS
DĖL PADĖTIES BALTARUSIJOJE**

2020 m. rugpjūčio 12 d.
Vilnius

Lietuvos Respublikos Seimo Užsienio reikalų komitetas,

pabrėždamas, kad 2020 m. rugpjūčio 9 d. Baltarusijoje vykę prezidento rinkimų rezultatai buvo suklastoti;

atkreipdamas dėmesį, jog nei viena tarptautinė organizacija nėra pripažinusi visų Baltarusijoje iki šiol vykusių parlamento ir prezidento rinkimų kaip laisvų ir sąžiningų; iškart po rugpjūčio 9 d. prasidėję taikūs Baltarusijos gyventojų protestai buvo pradėti malšinami brutalia jėga, dėl kurios tūkstančiai protestuotojų buvo suimti, sužeisti, gyvybės neteko mažiausiai vienas asmuo;

primindamas, kad saviraiškos ir demokratijos laisvės bei teisės Baltarusijoje valdžios yra kryptingai varžomos pastaruosius 26-erius metus, o opozicijos atstovai šalyje reguliariai suimami ar kitais būdais persekiojami;

visapusiškai palaiko baltarusių tautos apsisprendimą kurti savo šalies ateitį pagal demokratijos, teisės viršenybės ir žmogaus teisių principus, kas užtikrintų Baltarusijos laisvę, nepriklausomybę bei spartesnę suartėjimą su Europos Sąjunga;

kreipiasi į Lietuvos Respublikos Seimą bei kitas atsakingas Lietuvos institucijas nepripažinti 2020 m. rugpjūčio 9 d. Baltarusijoje vykusių rinkimų rezultatų bei Prezidento A. Lukašenkos – legitimiu Baltarusijos vadovu, kreiptis į visų demokratinių šalių parlamentus palaikyti šią Lietuvos poziciją; kartu su Europos Sąjunga reikalauti naujų, skaidrių ir visas demokratines procedūras atitinkančių Baltarusijos prezidento rinkimų, neatidėliotino visų kalinamų opozicijos bei pilietinės visuomenės atstovų paleidimo, nutraukti prievartos naudojimą prieš taikius demonstrantus, užtikrinti spaudos, susirinkimų ir kitas politines bei pilietines teises Baltarusijoje;

kreipiasi į Lietuvos Respublikos Vyriausybę bendradarbiaujant su Baltarusijos pilietinės visuomenės atstovais nedelsiant sudaryti sąrašą Baltarusijos pareigūnų, atsakingų ar prisidėjusių prie Baltarusijos prezidento rinkimų rezultatų klastojimo, pilietinių ir žmogaus teisių pažeidimų Baltarusijoje, kuriems būtų uždrausta atvykti į Lietuvą; atitinkamai kreiptis į kitas Europos Sąjungos šalis, Europos Parlamentą, kitus sąjungininkus prašant šiems Baltarusijos atstovams neleisti atvykti į Šengeno zoną bei ne Šengeno zonos valstybes-sąjungininkes, skubiai priimti Europos globalaus žmogaus teisių sankcijų režimą;

skatina Lietuvos Respublikos Vyriausybę kartu su Europos Sąjunga, aktyviai remti ir suteikti papildomą tiesioginę paramą baltarusių nevyriausybiniams organizacijoms ir bendruomenėms, iškilus būtinybei suteikti jiems reikiamą prieglobstį ES šalyse, atitinkamai apriboti bet kokią finansinę ar kitokią paramą valstybinėms Baltarusijos institucijoms;

ragina Lietuvos Užsienio reikalų ministeriją atsiradus galimybėms tarpininkauti Baltarusijos pilietinės visuomenės dialogui su Baltarusijos valdžia, siekiant, kad aukščiau išdėstyti reikalavimai būtų įgyvendinti, o Europos Sąjunga skubiai surengtų neeilinį ES Tarybos posėdį situacijai Baltarusijoje aptarti, kurioje būtų iškeltas ir Europos Sąjungos embargo Astravo AE gaminamai elektrai klausimas;

pritaria neeilinės Seimo sesijos surengimui, kurioje kartu su Baltarusijos pilietinės visuomenės atstovais būtų apsvastyta situacija Baltarusijoje.

Komiteto pirmininkas

Juozas Bernatoniš